

Instytut Rozwoju Gospodarczego

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA
W WARSZAWIE

Stanisław Kluza

Oskar Krzesicki

KONIUNKTURA W BANKOWOŚCI

Lipiec – Wrzesień 2018

ISSN 2392-3733

Badanie okresowe nr 78

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz)
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (Redaktor naczelny)
Stanisław Kluza
Oskar Krzesicki
Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa
<http://www.sgh.waw.pl/instituty/irg/>

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2018

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3733

Nr rej. PR 18394

Informacje zawarte w niniejszym biuletynie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury nr 78, realizowanego przez IRG SGH według metodyki opisanej na stronie: <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Stromy/metody.aspx>. W badaniu wzięło udział 20 banków.

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	6
	1) Wskaźnik koniunktury w bankowości	6
	2) Wynik z działalności bankowej (netto)	7
	3) Warunki prowadzenia działalności bankowej	7
	4) Wielkość wypracowanego zysku	8
	5) Jakość portfela należności	8
	6) Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi	9
	7) Wielkość zatrudnienia	9
	8) Czynniki ograniczające rozwój banków	10
	9) Inwestycje kapitałowe	10
	10) <i>Spread</i> (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów	11
	11) Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut).....	11
	12) Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)	11
	13) Ogólna sytuacja polskiej gospodarki	12
	14) Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki	12
	15) Wynik na operacjach <i>reverse-repo</i> (pomniejszony o <i>repo</i>)	12
	16) Poziom inflacji	13
	17) Realna podaż pieniądza	13
III.	SUMMARY.....	14

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W II kwartale 2018 r. wartość wskaźnika koniunktury w sektorze bankowym IRG SGH (IRGBAN) wzrosła, osiągając poziom 13,9 punktu. Wynik ten jest o 11,3 pkt wyższy od wskazania z poprzedniego kwartału oraz niższy (o 0,8 pkt) od oczekiwań wyrażonych przez banki w poprzednim badaniu. Na wzrost wartości wskaźnika wpłynęło polepszenie się salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej, natomiast wpływ sald dot. wypracowanego zysku oraz zatrudnienia okazał się negatywny. Spodziewana jest poprawa koniunktury bankowej w kolejnym okresie (wartość salda przewidywań wynosi +15,7 pkt).

2. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wynik z działalności bankowej (netto) wzrosła do 38,9 pkt, podczas gdy w I kwartale wynosiło -10,5 pkt. Obecny wynik okazał się wyższy od przewidywanego przed trzema miesiącami (o 9,5 pkt.). Według prognoz na kolejny kwartał wynik z działalności bankowej wzrośnie (wartość salda przewidywań wynosi +35,3 pkt).

3. W ocenie ankietowanych warunki prowadzenia działalności bankowej nie uległy zmianie. Wartość salda wyniosła 0,0 pkt i jest równa przewidywanej przed kwartałem. Bankowcy w dalszym ciągu nie spodziewają się jakichkolwiek zmian warunków prowadzenia działalności bankowej w najbliższej przyszłości.

4. Saldo odpowiedzi na pytanie o wielkość wypracowanego zysku zmniejszyło swoją wartość o 9,9 pkt do wysokości 11,1 pkt. Jest ona o 12,4 pkt niższa od przewidywanej przed kwartałem. Z opinii respondentów wynika, że w kolejnym kwartale zyski wzrosną (wartość salda prognostycznego wynosi 23,5 pkt).

5. Pogorszyła się jakość portfela należności. Wartość salda spadła o 9,9 pkt. Mimo to liczba banków, w których jakość portfela się polepsza, jest wyższa niż tych, w których się pogarsza. Obecna wartość salda jest niższa od prognozowanej w poprzednim kwartale o 18 pkt. Banki spodziewają się poprawy jakości portfela należności w najbliższym okresie (wartość salda przewidywań wynosi 23,5 pkt).

6. Zmniejszyło się zainteresowanie klientów usługami bankowymi. Wartość salda wyniosła 33,3 pkt (w poprzednim kwartale 38,9 pkt). Ponad połowa banków (66,7%) nie zauważyła zmiany zainteresowania klientów swoimi usługami. Obecna wartość salda jest wyższa od prognozowanej w poprzednim kwartale o 14,6 pkt. Spodziewany jest dalszy spadek zainteresowania usługami bankowymi w III kwartale roku (wartość salda przewidywań wynosi 23,5 pkt).

7. W II kwartale 2018 r. banki po raz kolejny zadeklarowały chęć zmniejszenia zatrudnienia. Bieżąca wartość salda, -8,3 pkt, jest o 5,7 pkt niższa od wartości z poprzedniego kwartału. Banki planują dalsze cięcia w zatrudnieniu w następnym kwartale (wartość salda prognostycznego wynosi -11,8 pkt).

8. Przeciętne odczucia dotyczące dolegliwości barier w sektorze bankowym nie uległy znaczącej zmianie. W grupie barier na pierwszym miejscu znalazły się bariery prawne (80%, wzrost w porównaniu z poprzednim badaniem o 23 punkty procentowe), następnie obciążenia podatkowe (65% wskazań, wzrost w porównaniu z poprzednim badaniem o 3 pkt proc.) oraz niedostateczny popyt na usługi finansowe i trudności z pozyskaniem klientów (po 40% wskazań). W kolejnym kwartale rozwój banków najprawdopodobniej będzie hamowany przez te same czynniki.

9. Banki zwiększyły inwestycje kapitałowe – wartość salda wzrosła z 5,3 pkt do 11,8 pkt. Jest to wynik zgodny z przewidywaniami z poprzedniego kwartału. Inwestycje kapitałowe banków w kolejnym kwartale najprawdopodobniej zmniejszą się (wartość salda prognostycznego jest równa -13,3 pkt).

10. Udział banków, które przewidują wzrost *spreadu* w kolejnym kwartale, wyniósł 29,4%, a odsetek banków, które spodziewają się jego spadku, 17,6%. Większość ankietowanych (75%) nie spodziewa się zmian *spreadu* w perspektywie 12 miesięcy; pozostali prognozują jego wzrost (18,8%) lub spadek (6,3%).

11. 44,4% badanych banków ocenia, że w najbliższym okresie polska waluta osłabi się, a zdaniem 33,3% ankietowanych wartość złotego wzrośnie. W długim okresie (12 miesięcy) powinna nastąpić aprecjacja złotego. Takiego zdania jest 61,1% uczestników badania; 16,7% spodziewa się ustabilizowania kursu, zaś 22,2% prognozuje deprecjację.

12. Żaden z ankietowanych banków nie spodziewa się zmiany stóp procentowych NBP w nadchodzących miesiącach. Większość respondentów (77,8%) przewiduje, że również w perspektywie 12 miesięcy obecny poziom stóp utrzyma się. Pozostali (22,2%) wskazują na możliwość ich wzrostu.

13. Od IV kwartału 2008 r. większość uczestników badania koniunktury w sektorze bankowym niezmiennie przewidywała utrzymanie się dotychczasowego tempa rozwoju sytuacji gospodarczej w kraju. Podobnie oceniają oni najbliższe miesiące w gospodarce polskiej. Odsetek ankietowanych nieprzewidujących się zmian ogólnej sytuacji gospodarczej w III kwartale br. wynosi 82,4%. Pozostałe banki wskazują bądź to na jej poprawę (11,8%), bądź jej pogorszenie się (5,9%). Należy spodziewać się utrzymania się ścieżki wzrostu gospodarczego na podobnym do dotychczasowego poziomie również w długim okresie – większość banków (82,4%) nie przewiduje zmian (17,6% spodziewa się wzrostu).

14. Większość ankietowanych (90%) nie spodziewa się żadnych istotnych zmian w sytuacji sektora bankowego w Polsce w najbliższym czasie. Bardzo podobne są oczekiwania długookresowe (dot. kolejnych 12 miesięcy) – 89,5% badanych wskazuje na brak zmiany, a po 5,3% na poprawę lub pogorszenie się sytuacji.

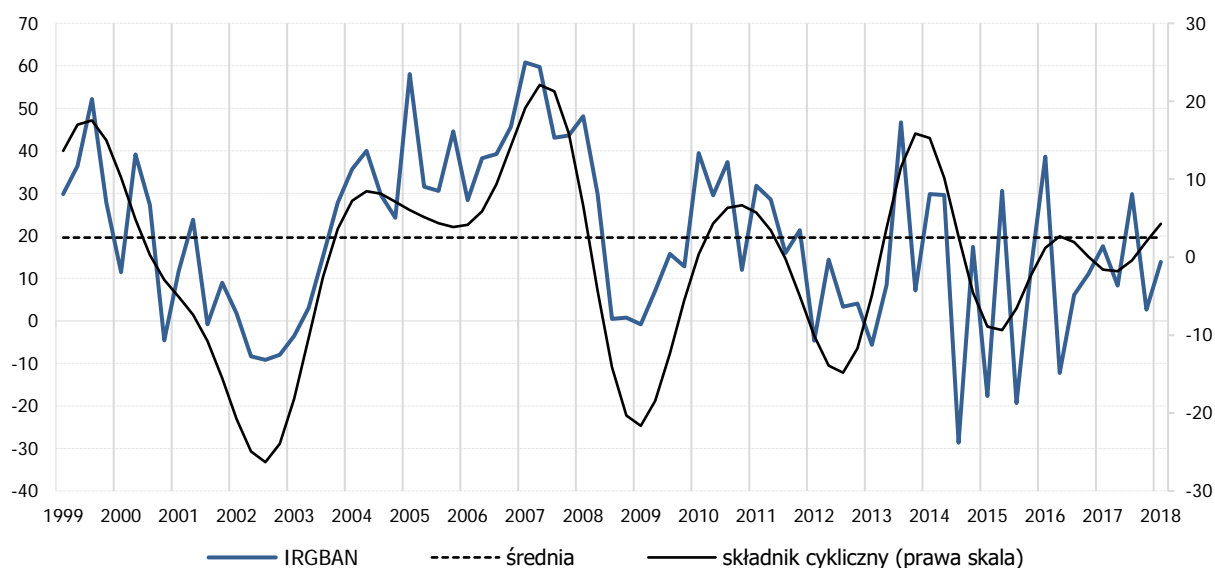
15. Niemal wszyscy ankietowani (92,9%) przewidują utrzymanie obecnego wyniku na operacjach *reverse-repo* w III kwartale 2018 r. Pozostali (7,1%) prognozują jego spadek. Większość badanych (78,6%) wskazuje na stabilizację zysków z operacji *reverse-repo* również w długim okresie. Pozostałe banki spodziewają się ich wzrostu (7,1%) lub spadku (14,3%).

16. Inflacja sięgnęła w lipcu 2018 r. poziomu 2,0% w ujęciu rocznym. Zdaniem połowy ankietowanych, tempo inflacji w najbliższych miesiącach wzrośnie. Pozostali przewidują, że inflacja przyspieszy (33,3%) lub spowolni (16,7%). Oczekiwania dotyczące inflacji w długim okresie (12 miesięcy) są pod wpływem czynników popytowych i zorientowane na możliwy wzrost tempa inflacji – 66,7% respondentów spodziewa się jego wzrostu, a 33,3% utrzymania się inflacji na niezmiennym poziomie.

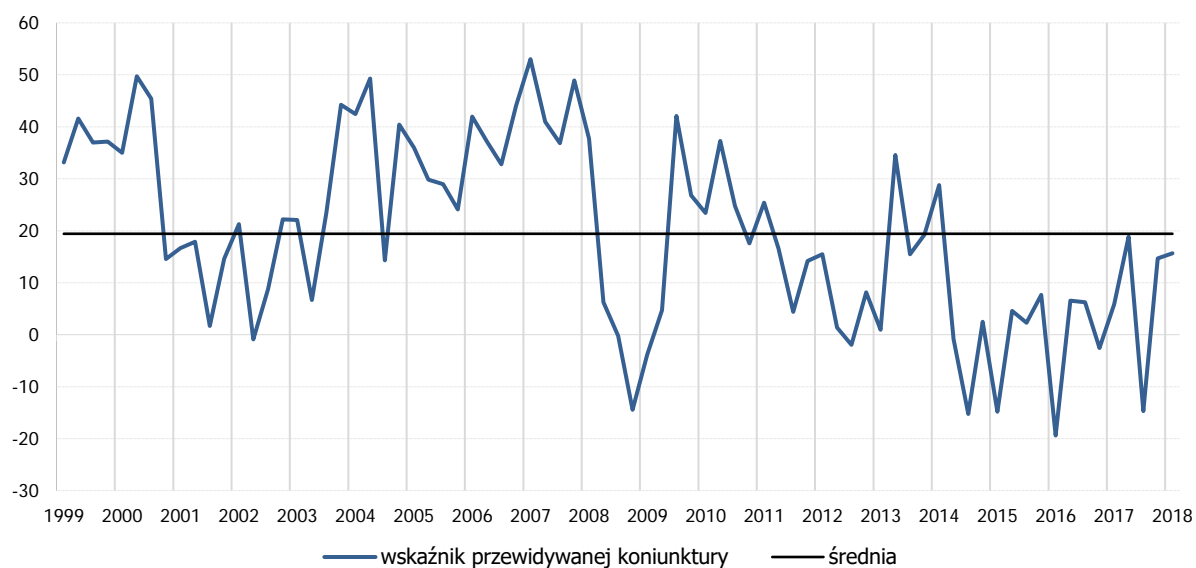
17. Przewidywania dotyczące kształtowania się realnej podaży pieniądza w III kwartale br. wskazują na jej wzrost (66,7%) lub stabilizację (33,3%). Długookresowe prognozy respondentów co do kierunku ewentualnej zmiany podaży pieniądza są zbliżone do krótkookresowych (66,7% wzrost, 27,8% bez zmian i 5,6% spadek).

II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

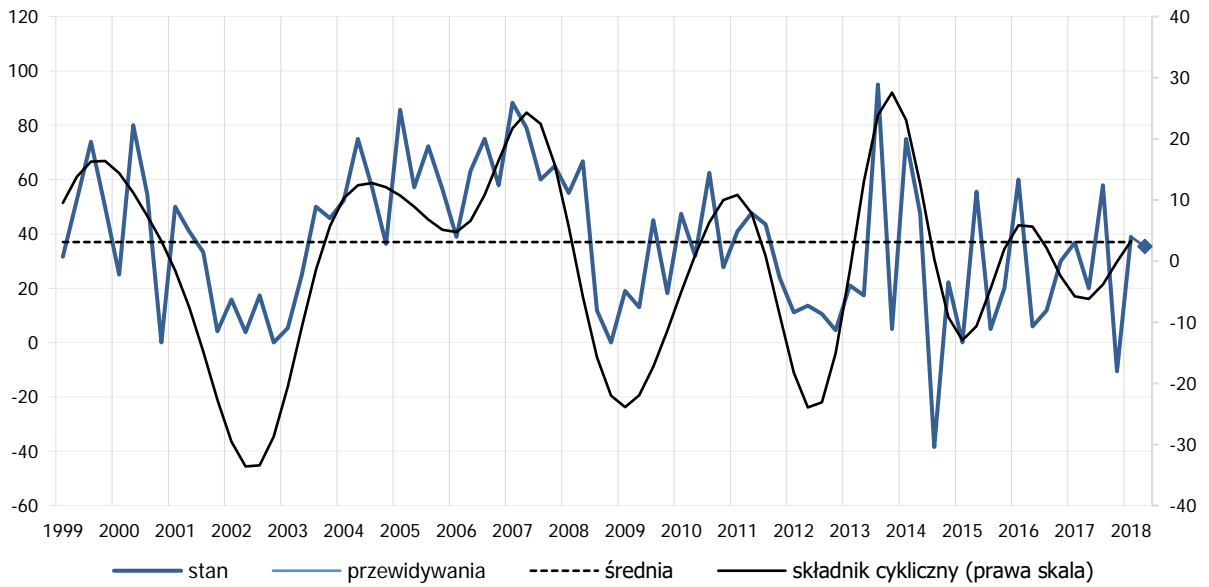
1. Wskaźnik koniunktury w sektorze bankowym

	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018
wskaźnik koniunktury (IRGBAN)	11,1	17,5	8,3	29,8	2,6	13,9
wskaźnik prognozowanej koniunktury	-2,6	5,9	18,8	-14,7	14,7	15,7

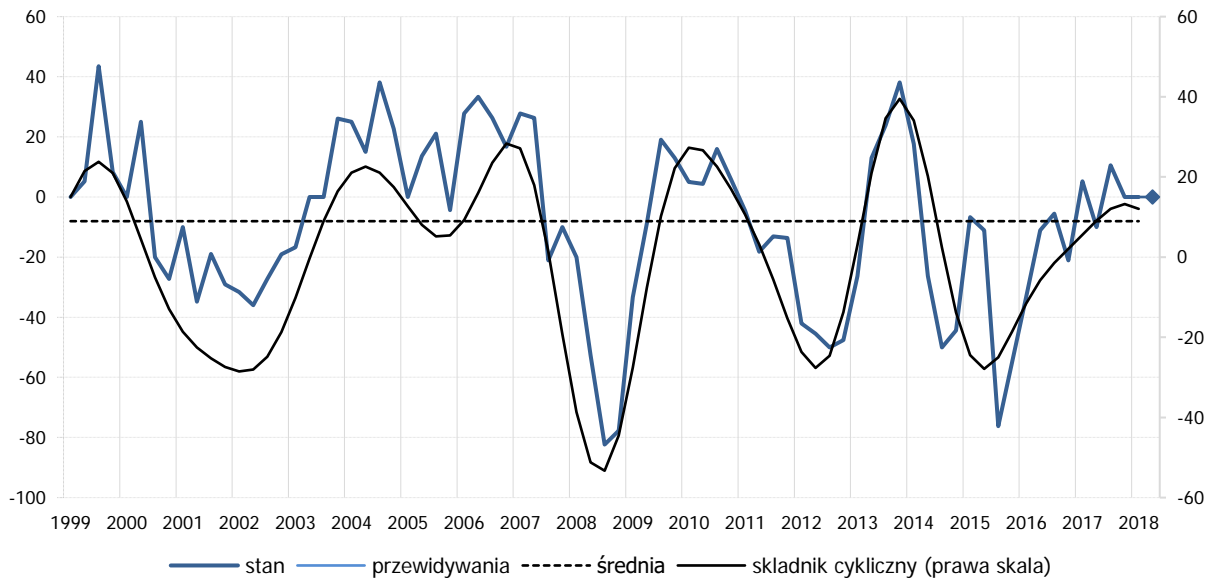

2. Wynik z działalności bankowej (netto)

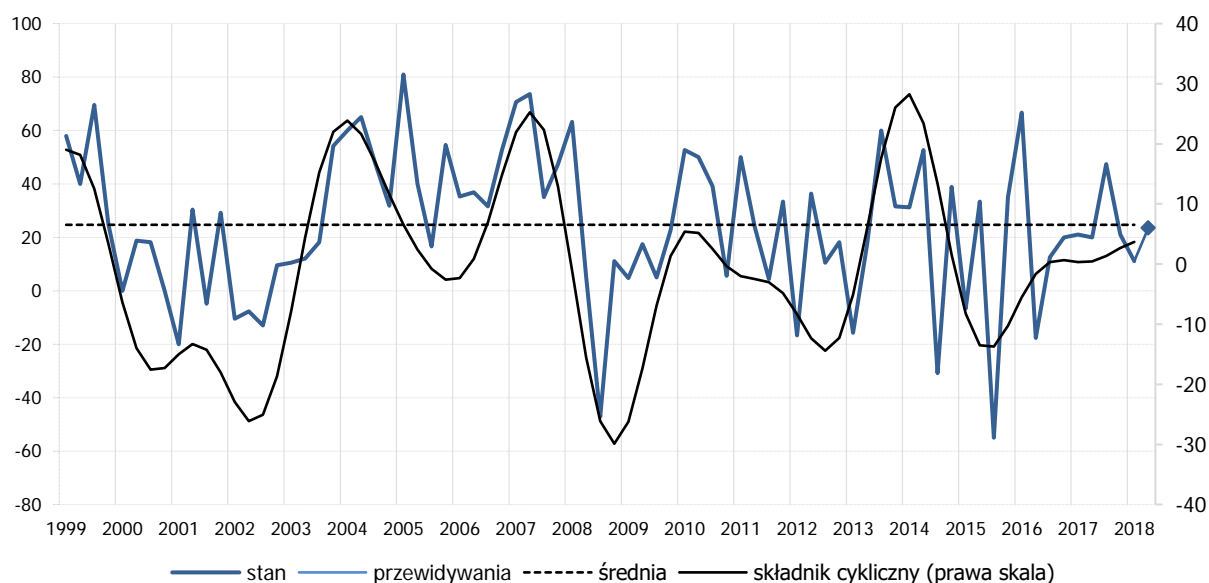
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	63,2	50,0	73,7	36,8	61,1	47,1
2. brak zmiany	10,5	20,0	10,5	15,8	16,7	41,2
3. spadek	26,3	30,0	15,8	47,4	22,2	11,8
saldo (1.-3.)	36,8	20,0	57,9	-10,5	38,9	35,3

3. Warunki prowadzenia działalności bankowej

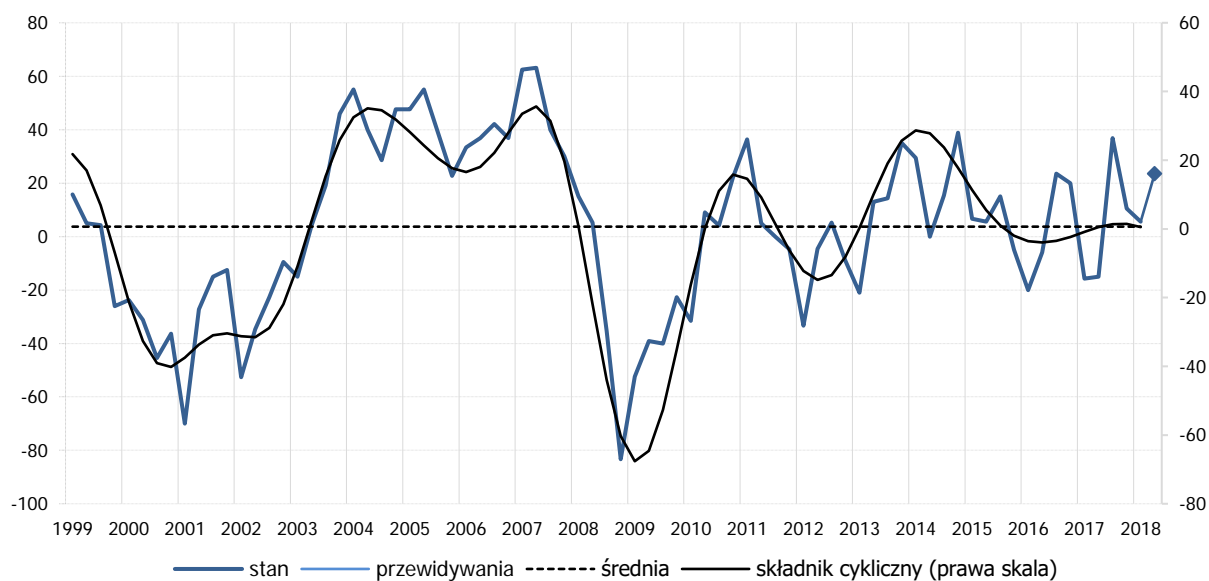
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. poprawa	15,8	5,0	15,8	5,3	5,6	0,0
2. brak zmiany	73,7	80,0	78,9	89,5	88,9	100,0
3. pogorszenie	10,5	15,0	5,3	5,3	5,6	0,0
saldo (1.-3.)	5,3	-10,0	10,5	0,0	0,0	0,0

4. Wielkość wypracowanego zysku

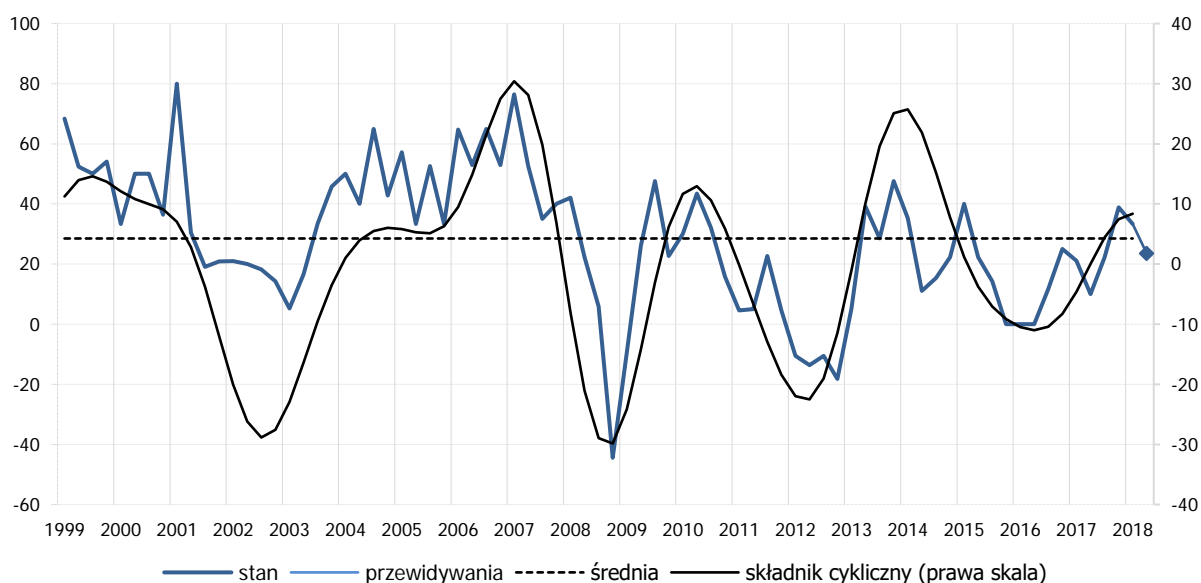
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	52,6	55,0	68,4	52,6	44,4	47,1
2. brak zmiany	15,8	10,0	10,5	15,8	22,2	29,4
3. spadek	31,6	35,0	21,1	31,6	33,3	23,5
saldo (1.-3.)	21,1	20,0	47,4	21,1	11,1	23,5

5. Jakość portfela należności

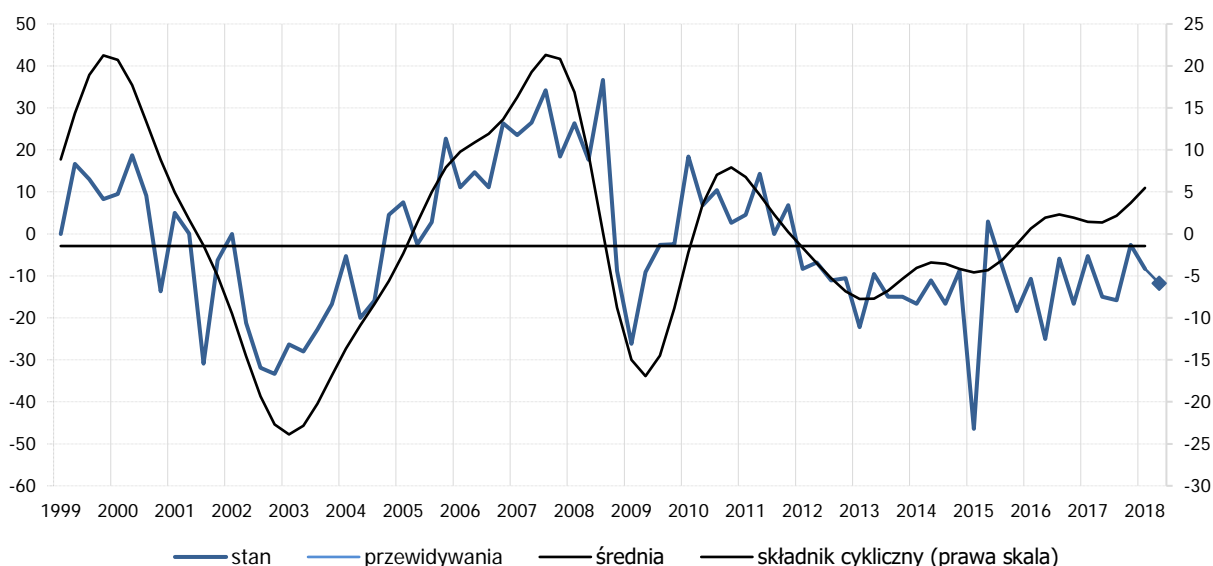
warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. poprawa	21,1	15,0	47,4	26,3	22,2	23,5
2. brak zmiany	42,1	55,0	42,1	57,9	61,1	76,5
3. pogorszenie	36,8	30,0	10,5	15,8	16,7	0,0
saldo (1.-3.)	-15,8	-15,0	36,8	10,5	5,6	23,5

6. Ogólne zainteresowanie klientów usługami bankowymi

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	21,1	20,0	27,8	38,9	33,3	29,4
2. brak zmiany	78,9	70,0	66,7	61,1	66,7	64,7
3. spadek	0,0	10,0	5,6	0,0	0,0	5,9
saldo (1.-3.)	21,1	10,0	22,2	38,9	33,3	23,5

7. Wielkość zatrudnienia

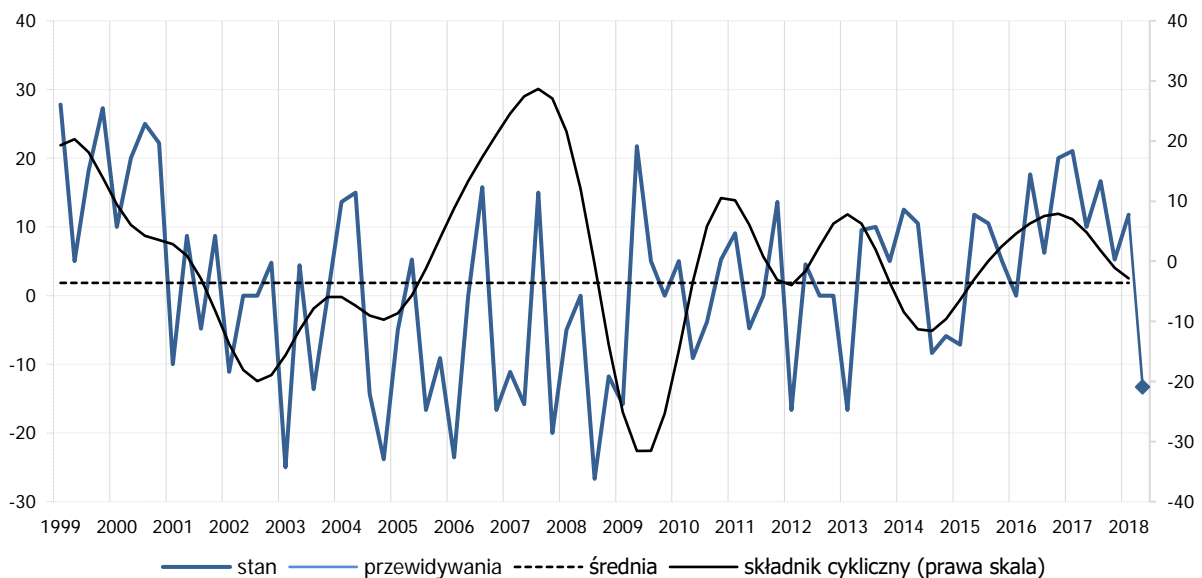

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost >2,5 %	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	5,9
2. wzrost <2,5 %	21,1	10,0	15,8	26,3	22,2	5,9
3. brak zmiany	52,6	55,0	36,8	42,1	22,2	47,1
4. spadek <2,5 %	21,1	30,0	47,4	31,6	50,0	41,2
5. spadek >2,5 %	5,3	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
saldo (1.+2.-4.-5.)	-5,3	-15,0	-15,8	-2,6	-8,3	-11,8

8. Czynniki ograniczające rozwój banków

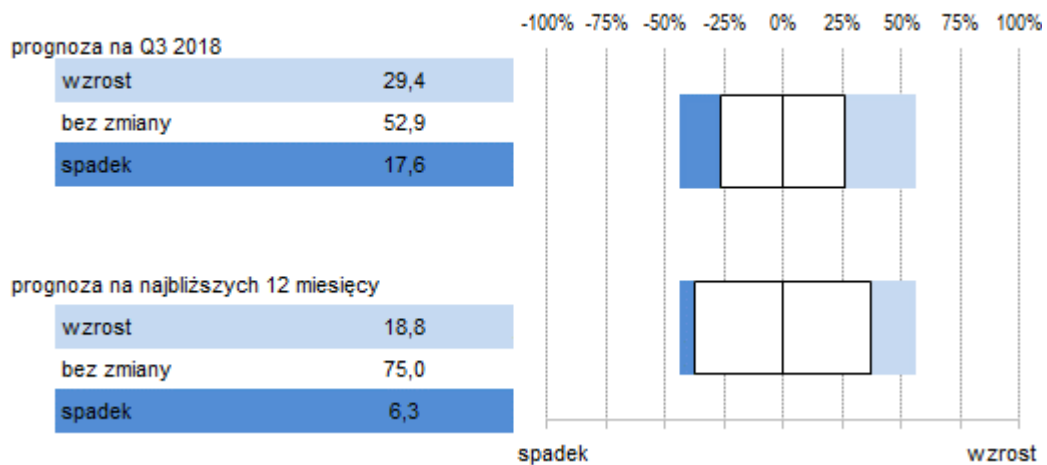

9. Inwestycje kapitałowe

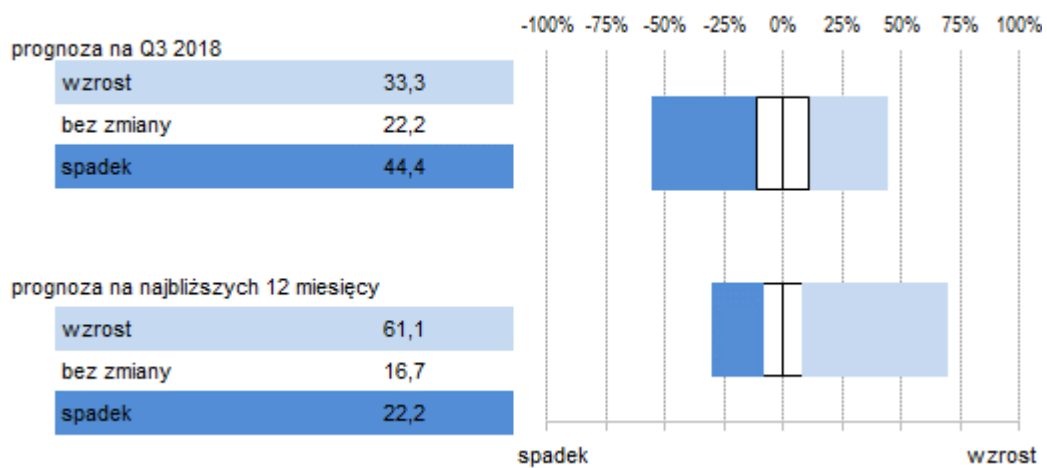

warianty odpowiedzi - odsetki	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017	Q1 2018	Q2 2018	przewidywania
1. wzrost	26,3	20,0	22,2	15,8	17,6	6,7
2. brak zmiany	68,4	70,0	72,2	73,7	76,5	73,3
3. spadek	5,3	10,0	5,6	10,5	5,9	20,0
saldo (1.-3.)	21,1	10,0	16,7	5,3	11,8	-13,3

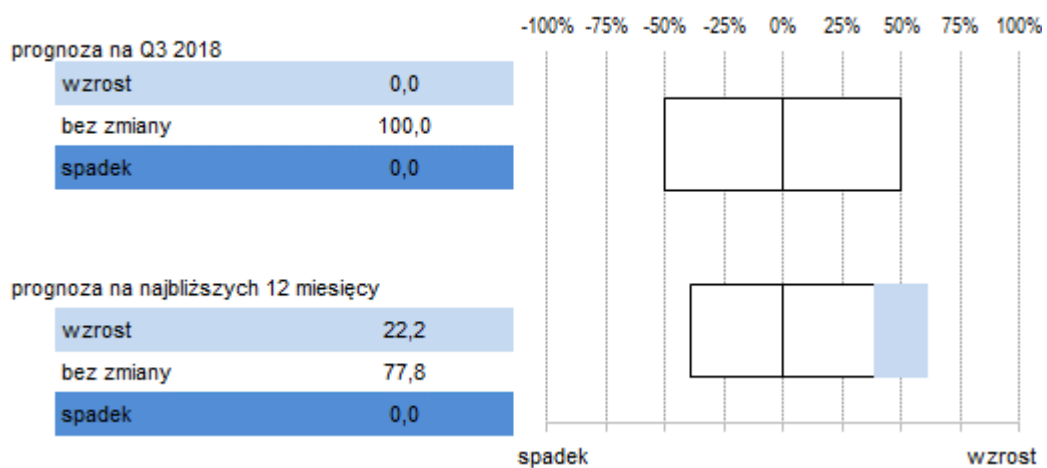
10. Spread (rozstęp) między oprocentowaniem kredytów i depozytów

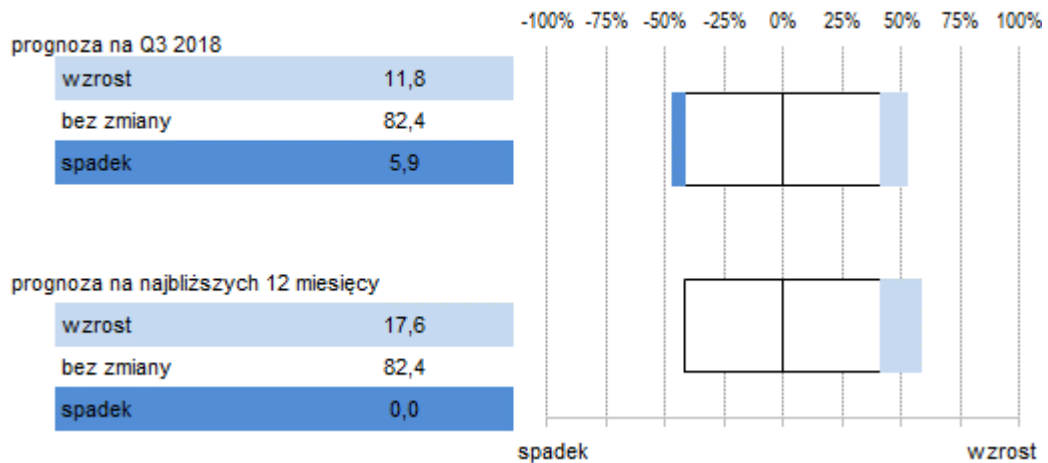
11. Kurs PLN względem parytetu (koszyka walut)

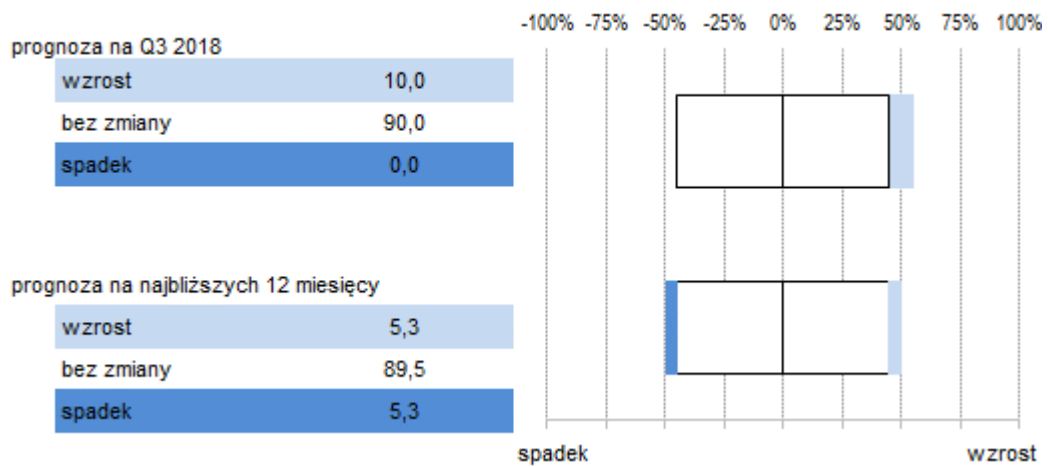
12. Stopy procentowe NBP (ogólna tendencja)

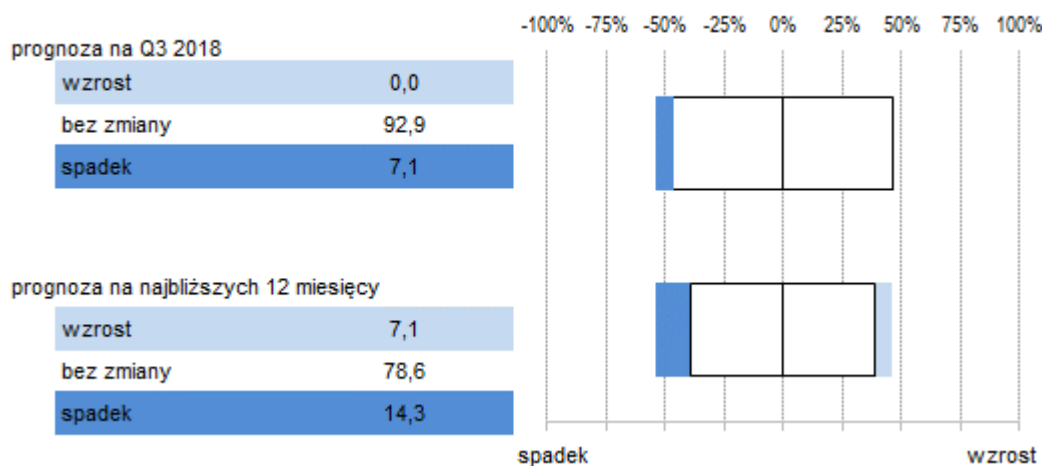
13. Ogólna sytuacja gospodarki polskiej niezależnie od sytuacji sektora finansowego

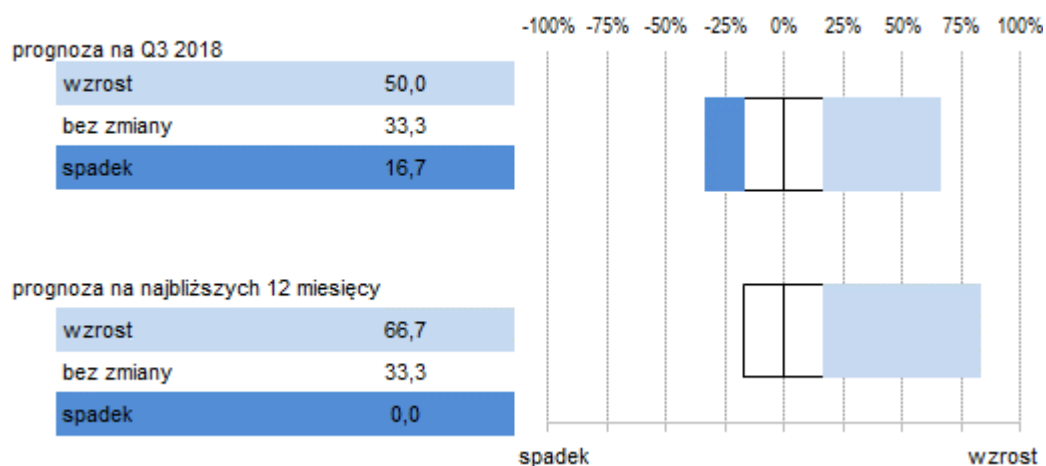
14. Ogólna sytuacja sektora finansowego na tle polskiej gospodarki

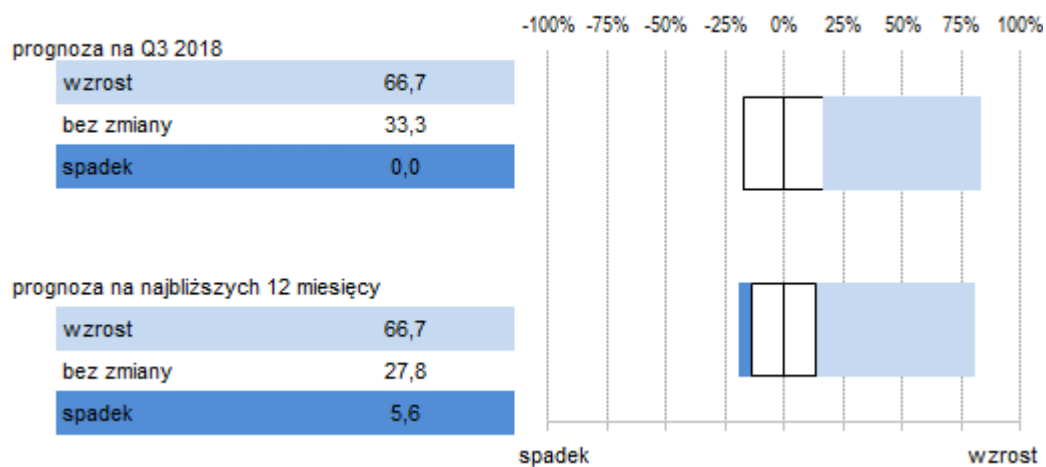
15. Wynik na operacjach *reverse-repo* (pomniejszony o *repo*)

16. Poziom inflacji

17. Realna podaż pieniądza

III. SUMMARY

In the 2nd quarter of 2018 the IRG SGH banking confidence indicator (IRGBAN) increased from 2.6 pts to 13.9 pts. It is now 3.6 pts down from the respective year 2017 figure. The monthly rise of the indicator was caused by an increase in the balance of the result on banking activity. The two other components of the indicator – the balances of employment and profits – negatively contributed to the change of IRGBAN. According to the surveyed banks, they still need to handle serious impediments to their activity. The most significant ones are: tax burden, unstable laws and financial situation of their clients. Nevertheless, banks tend to have a modestly optimistic view on their business prospects, and the confidence indicator is expected to record a slight growth.